

Martí Crespo: "Gibraltar és una interessantíssima microsocietat multicultural"

S'ha submergit entre les capes gibraltarenyes de multiculturalitat a la recerca de menorquins

[Carme Escales](#)

Barcelona - Dimecres, 19/12/2018 | Actualitzat a les 20:46 CET

DANNY CAMINAL

Fer la vista enrere cap a la mateixa història familiar, encenent els llums llargs enfocant les arrels, no sempre és un acte voluntari i individual. Historiadors, antropòlegs, periodistes o curiosos investigadors del passat il·luminen amb biografies o llibres d'història ancestrals rumbos genealògics aliens. Martí Crespo (Barcelona, 1972) ho ha fet. Va arribar al penyal de Gibraltar i es va posar les ulleres del 'background' navegant en arxius locals a la recerca de menorquins que al segle XVIII van arribar per nodrir la societat llanita. Des de la plaça de Raquel Meller, al racó del Paral·lel barceloní popularment conegut com 'el Penyal', parla del valor de rescatar el mateix origen com a reforç identitari i diferencia en aquest univers global i homogeni al qual som arrossegats.

¿On neix el seu interès per aquesta comunitat menorquina a Gibraltar?

Dos estius a Menorca, d'adolescent, em van connectar amb la seva història. Els menorquins en solen parlar. I en la meua carrera de Filologia Catalana vaig estudiar comunitats menorquines establertes lluny de l'illa.

¿Sobre la pròpia llengua quan s'emigra?

Les diàspores i emigracions compactes m'interessen per la manera com una comunitat cultural es trasllada amb els seus costums i llengua a un altre lloc i, malgrat el nou context, les mantenen més o menys.

¿A què es van dedicar principalment els menorquins que van arribar a Gibraltar?

Al principi, bàsicament als oficis que tenien a Menorca: sabaters, sastres, fusters, rellotgers, picapedrers, mariners... Però també hi va haver corsaris i sacerdots. De fet, els capellans van ser la punta de l'iceberg de la comunitat, perquè durant el segle XVIII, un 60% dels vicaris al capdavant de l'església de Gibraltar van ser menorquins, alguns amb conductes molt poc exemplaritzants, per cert.

¿Què queda de la comunitat menorquina avui al penyal de Gibraltar?

L'única cosa palpable és una quarantena de cognoms específicament menorquins en la guia telefònica, els mateixos més o menys que es poden trobar al cementiri catòlic de Gibraltar. Entre la gent que porta aquests cognoms, alguns ni en saben l'origen. D'altres sí que saben del primer portador del seu cognom que va posar els peus al penyal. I n'hi ha que han viatjat a Menorca a buscar avantpassats als arxius.

Si un s'adapta en un nou context social, ¿no pot ser caòtic interiorment sentir les arrels al lloc d'origen?

Les arrels, l'origen, conformen la identitat que ens fa singulars. Cadascú amb les seves característiques històriques pròpies reforça la seva identitat. L'orgull de saber d'on vens i qui ens ha precedit ens reforça en una societat tan global com la nostra. L'hauríem d'activar molt més, perquè l'orgull personal identitari ens ajudaria a apreciar la identitat aliena i els valors i aportació de tota diferència. Europa s'està replegant davant dels diferents, en lloc de ser conscients tots els europeus que interiorment i familiarment som diferents. Tots som una barreja d'orígens.

Hi ha intenció de despertar orgull menorquí en la seva decisió de publicar la seva investigació al llibre: 'Els minorkeens de Gibraltar' (Institut Menorquí d'Estudis/Publicacions de l'Abadia de Montserrat)?

És més aviat un somni meu que amb el llibre, conferències, articles i entrevistes, els que portin cognom menorquí o tinguin avantpassats de l'illa es reconeixin com a descendents d'aquesta comunitat i creïn vincle entre ells tot i que sigui mínim.

¿Com és Gibraltar per dins?

30.000 habitants en poc més de sis quilòmetres quadrats. Més enllà de la disputa per la sobirania entre Madrid i Londres i les seves derivades polítiques i econòmiques, és una microsocietat multicultural interessantíssima, amb una llengua singular, el llanito, barreja d'andalús i anglès.

FONT: <https://www.elperiodico.cat/ca/entre-tots/20181219/marti-crespo-gibraltar-es-una-interessantissima-microsocietat-multicultural-7209832>